

Statens vegvesen

Høringsoppsummering

Forslag til ny forskrift om gebyr for parkeringsvirksomhet og opplæringstilbydere
(gebyrforskriften)

Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
7. desember 2016

Innholdsfortegnelse

1	Høringsforslagets hovedinnhold.....	3
2	Høringsinstansene.....	3
3	Høringens hovedinnhold	4
3.1	Forskriftens virkeområde – § 2.....	4
3.2	Årlig gebyr for registertjenester – § 3	5
3.3	Årlig gebyr for tilsyn – § 4.....	8
3.4	Gebyr for risikobasert tilsyn – § 5	10
3.5	Gebyr for søknad om godkjenning – § 6	11
3.6	Innbetaling av gebyr – § 7	12
3.7	Klage – § 8	13
3.8	Andre bemerkninger.....	14
3.9	Forskriftstekst	15

1 Høringsforslagets hovedinnhold

Vegdirektoratet sendte den 14. juli 2017 forslag til ny gebyrfinansieringsforskrift på høring. Forskriften skal vedtas med hjemmel i lov av 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 8 jf. forskrift av 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften).

Den nye parkeringsordningen innebærer blant annet opprettelse av nytt sentralt parkeringsregister og tilsynsfunksjon. Formålet med forskriften er å gebyrfinansiere deler av de kostnader som blir utløst av ny parkeringsordning, ved at kostnadene skal dekkes av tilbydere av vilkårsparkering, jf. Prop. 93 L (2014–2015).

Forslaget gikk nærmere bestemt ut på hjemmel for:

1. Årlig gebyr til dekning av drift av nytt parkeringsregister
2. Årlig gebyr for tilsyn
3. Gebyr for risikobasert tilsyn
4. Gebyr for behandling av søknad om godkjenning av undervisningsplan og
5. Gebyr for behandling av søknad om godkjenning av prøveordning

2 Høringsinstansene

Høringen ble den 17. juli 2016 sendt til 252 instanser og gjort tilgjengelig for offentligheten på www.vegvesen.no. Vi har mottatt 21 svar på høringen fra offentlige instanser og interesseorganisasjoner. Av disse hadde følgende ingen merknader til høringen:

Politidirektoratet
Kystverket
Klima- og miljødepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Forsvarsdepartementet
Østfold fylkeskommune
Rælingen kommune

Følgende instanser har avgitt uttalelse med merknader:

Statens vegvesen Region sør
Lenvik kommune
Farsund kommune
Fylkesmannen i Hedmark
Kongelig Norsk Automobilklub (KNA)
Statens vegvesen Region midt
Arendal kommune
Statens vegvesen Region øst
Norpark
KS bedrift

Landsorganisasjonen i Norge (LO) ønsket ikke å avgi uttalelse i saken.

3 Høringens hovedinnhold

3.1 Forskriftens virkeområde – § 2

3.1.1 Høringsforslaget

I forskriftens bestemmelse om virkeområde vises det kun til forskrift av 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsparkering for allmenheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (heretter benevnt som parkeringsforskriften) § 3 første jf. tredje ledd. Etter bestemmelsen omfattes vilkårsparkering på veg åpen for alminnelig ferdsel og den gjelder både virksomhet som tilbys av private og forvaltningsorgan jf. forvaltningslovens § 1.

Formålet med en slik anvisning var å sikre at gebyrfinansieringsforskriften ses i sammenheng med det til enhver tid gjeldende virkeområdet i parkeringsforskriften og tilhørende kommentarutgave.

Vegdirektoratet foreslo følgende ordlyd til forskriftens virkeområde:

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder for virksomhet som omfattes av forskrift av 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsparkering for allmenheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften) § 3 første ledd, jf. § 3 femte ledd

3.1.2 Høringsinstansenes merknader

Norpark viser til at vilkårsparkering må defineres tydelig slik at det er klart hvilke plasser som omfattes av begrepet. Norpark har også flere kommentarer som har nær indre sammenheng med vurdering av gratisplasser og betalingsplasser, som vi kommer tilbake til under punkt 3.2.

Statens vegvesen Region øst stiller spørsmål ved om også opplæringsvirksomhet jf. parkeringsforskriftens § 9, burde tas inn i virkeområdet til gebyrfinansieringsforskriften. Det vil også forenkle teksten i § 7 første ledd.

Statens vegvesen Region sør har ingen kommentar til denne bestemmelsen.

3.1.3 Vegdirektoratets vurderinger

Vegdirektoratet ser i likhet med Norpark at vilkårsparkering må defineres tydelig, slik at det er klart hvilke plasser som er omfattet av begrepet. Gebyrforskriftens virkeområde må imidlertid som nevnt under punkt 3.1.1. ses i sammenheng med slik parkeringsforskriften til

enhver tid er utformet. Det innebærer at ordlyden i parkeringsforskriftens bestemmelse om virkeområde og tilhørende kommentarutgave er styrende for vilkårene for virkeområdet for gebyrforskriften.

Statens vegvesen Region øst foreslår å implementere § 9 i parkeringsforskriften i gebyrforskriftens virkeområde. Parkeringsforskriftens § 9 er underlagt kapittel 3 om krav til ansatte. Bestemmelsen regulerer kravene som stilles til opplæringen som ansatte må gjennomgå for å kunne utføre kontrolltjeneste med vilkårsparkering. Vegdirektoratet bemerker at gebyrplikten ikke retter seg mot de ansatte som er underlagt krav etter kapittel 3, men mot tilbydere av opplæringstjenester.

Vegdirektoratet ser imidlertid behovet for på en tydeligere måte inkludere tilbydere av opplæringstjenester i gebyrforskriftens virkeområde. Formålet er å sikre at tilbydere av slike opplæringstjenester som ikke tilbyr vilkårsparkering, likevel er underlagt plikt til å betale gebyr ved søknad om godkjenning av undervisningsplan og prøveordning jf. gebyrforskriftens § 6. Det blir derfor tilført et ledd i forskriftens § 2 som omfatter tilbydere av opplæringstjenester.

3.2 Årlig gebyr for registertjenester – § 3

3.2.1 Høringsforslaget

Tilbydere av vilkårsparkering er i henhold til regelverket forpliktet til å registrere en rekke opplysninger, herunder skiltplan med informasjon om parkeringsområde og antall vilkårsparkeringsplasser. Vegdirektoratet har vurdert flere løsninger til dekningen av utgiftene knyttet til oppgavene som Statens vegvesen er tillagt. Vegdirektoratet anså et årlig gebyr som den mest hensiktsmessige løsningen, særlig med hensyn til å holde endringsmeldinger kostnadsfrie for å sikre et oppdatert og dynamisk register som kommer brukerne og allmenheten til nytte.

Vegdirektoratet så det videre hensiktsmessig med en differensiering av oppstillingsplasser som det er knyttet betalingsvilkår til og de plasser som det er knyttet andre vilkår til jf. parkeringsforskriften § 2 bokstav a. Ved beregning av antall plasser tok Vegdirektoratet utgangspunkt i antall parkeringsplasser som ble lagt til grunn i høringsnotat av 30. mai 2014 om forslag til nytt felles parkeringsregelverk for offentlig og privat vilkårsparkering.

Vegdirektoratet foreslo følgende ordlyd til bestemmelse om gebyr for bruk av parkeringsregister:

§ 3 Gebyr for bruk av parkeringsregister

Virksomheter som nevnt i § 2 skal betale årlig gebyr til dekning av kostnader for drift av parkeringsregister. Gebyrets størrelse er fastsatt på bakgrunn av antall vilkårsparkeringsplasser med en differensiering på betalingsplasser og gratisplasser. Med betalingsplasser menes at det er knyttet betalingsvilkår til plassen enten umiddelbart, etter et antall timer eller deler av døgnet. Antallet plasser på faktureringstidspunktet er bestemmende for gebyrets størrelse.

Gebyr per betalingsplass er på 7 kr. årlig.

Gebyr per gratisplass er på 3,50 kr. årlig.

3.2.2 Høringsinstansenes merknader

Statens vegvesen Region sør har ingen merknader til § 3.

Lenvik kommune mener at gebyrene blir veldig skjevt fordelt i forhold til hva en tar betalt for plassene. De viser til at de i Lenvik kommune har avgiftssatser fra kr 3 til kr 14 pr time og at de fleste plassene er under kr 10. De sammenligner så med Oslo kommune, som har høyere priser på avgiftsplassene – fra kr. 13 til kr. 56 pr time og at de derfor har mer inntjening enn Lenvik kommune.

Arendal kommune mener at § 3 tredje ledd er urimelig. Gratis parkeringsplasser i forbindelse med næringsvirksomhet ikke kan likestilles med gratis plasser ved friluftsområder, kommunikasjonsknutepunkt og andre plasser som er regulert for å unngå hensetting av båthengere, bilvrak, biler til salgs mm. Kommunen mener at forskrift om gratisplasser vil påføre kommunen nye og unødvendige utgifter.

KS bedrift mener det ikke er urimelig med gebyr for gratisplasser. De mener imidlertid at kommunale gratisplasser ikke kan likestilles med gratisplasser for næringsvirksomhet. KS sine medlemmer tilbyr gratisplasser for å unngå press på områder der handelsvirksomhet pågår, mens gratisplasser for næringsdrivende skal trekke kunder til området. Flere kommunale plasser er ment regulert med trafikkikkerhets- og samfunnshensyn, som for eksempel innfartsparkingsplasser. **KS Bedrift** peker på at det i verste fall kan bli risiko for avregulering av slike områder, fordi slike plasser da bare blir rene utgiftsplasser. Når det gjelder beregningsmetoden for vilkårparkingsplasser, bør det vurderes en prisdifferensiering i forhold til prisen for parkering på plassen.

Når det gjelder beregningsgrunnlaget for årsgebyret, så viser **Norpark** til at det kan oppstå utfordringer når det gjelder utslag på gebyrstørrelsen på steder der området er delt opp i spesielle plasser for motorsykler. De foreslår derfor at to oppstillingsplasser for motorsykler kan beregnes som en biloppstillingsplass. De legger til grunn at § 2 kun omfatter parkering av motorvogn og tilhenger og ikke annen bruk av området som for eksempel sykkelparkering, containere e.l.

Norpark viser også til vurderingen av de områder som er uten oppmerking. De viser til at det ved slike områder må foretas en forholdsmessig beregning og at det må tas høyde for at et uoppmerket område også kan gi dårligere utnyttelse av området enn et oppmerket område. De foreslår en beregning på 22–25 kvadratmeter per oppstillingsplass anses som veiledende for beregning av antallet oppstillingsplasser på et avgrenset p-område. De mener ikke det er nødvendig å forskriftsfeste dette, men at det er behov for å gi veiledende kommentarer. De bemerker at det for beregning på gatestrekninger/ferdselsårer må det være opp til virksomhetens skjønn å beregne plassene. En slik beregning som det ovennevnte passer ikke for slike strekninger.

Norpark peker videre på at det bør være en dispensasjonsmulighet for enkelte plasser. De viser til plasser som ikke egentlig benyttes til parkering, men hvor kommunene har måtte regulere område for eksempel med skilt 552 og underskilt med 3–7 dages makstid for å hindre etablering av uønsket bosetning/camping. Norpark mener det slår uheldig ut å gebyrlegge slike plasser. De foreslår at SVV kan gi dispensasjon i «ordensmessige» vilkårsparkeeringsreguleringer.

Norpark viser også til at slik parkeeringsforskriften nå er formulert så omfattes områder som er skiltet med 4P, 5P og 6P av forskriften, selv om det ikke er tillatt å parkere på slike områder. Det er viktig at ikke steder skiltet med parkeerings- eller stanseforbud ikke anses som «vilkårsparkeeringsplasser» der det er tillatt å parkere.

Fagforbundet mener at gebyrene i større grad bør differensieres slik at kommersielle private tilbydere av parkeeringstjenester, med store inntekter, i større grad bærer kostnaden knyttet til drift av parkeeringsregister og tilsynsfunksjonen.

3.2.3 Vegdirektoratets vurderinger

Hovedtrekkene i høringsinnspillene om dette punktet er slik vi vurderer det knyttet til:

1. Vurdering av gratisplasser
2. Differensiering av gebyr

Nærmere om 1. Vurdering av gratisplasser

Vegdirektoratet ser problemstillingene knyttet til at det for virksomhetene kan være vanskelig å definere hvilke plasser som omfattes av gebyrplikten på 3,5 kr. Vi bemerker at det i parkeeringsforskriften er fastsatt en overgangsordning for innmelding av gratisplassene frem til 1.1.2018. Som følge av at innmeldingsplikten ikke skal gjelde det første året, betales det heller ikke gebyr for disse plassene i 2017. Overgangsordningen skal sikre at virksomhetene får tilstrekkelig med tid til å få oversikt over gratisplassene før innleggelse i parkeeringsregisteret. Overgangsordningen gjelder både private og offentlige aktører. Vi skal likevel i det følgende knytte noen kommentarer til innspillene som er kommet om dette temaet. Vi går imidlertid ikke nærmere inn på enkelttilfeller.

Flere av høringsinstansene bemerker at det er stor forskjell på gratisplassene, særlig plassenes formål. KS bedrift viser for eksempel til at flere av plassene er regulert ut fra samfunnsmessige hensyn. Arendal kommune viser til at det er flere plasser som er regulert for å unngå hensetting av båthengere, bilvrak, biler til salgs mm. Norpark viser også til flere lignende eksempler. Vegdirektoratet har forståelse for at det er stor variasjon når det gjelder hensynene/formålene ulike plasser skal ivareta. Likevel vil det være vanskelig å trekke grenser for enkeltplasser med utgangspunkt i de bakenforliggende hensyn. Vi bemerker videre at gebyrsatsene på kr 3,5 og kr 7 pr. år er relativt beskjedne.

Når det gjelder kommentarene fra Norpark om uoppmerkede plasser og forslag til definering av disse, så viser vi til at slike plasser skal være nærmere definert i kommentarutgaven til parkeeringsforskriften. Til kommentaren fra Norpark om dispensasjonsadgang for enkelte

plasser, så viser vi til at Statens vegvesen har mulighet til å anvende dispensasjonshjemmel i parkeringsforskriften og i gebyrfinansieringsforskriften.

Nærmere om 2. Differensiering av gebyr

Flere av høringsinstansene mener gebyrene bør differensieres utfra en tanke om at for eksempel private næringsplasser har større inntjening enn kommunale plasser. Vegdirektoratet vil peke på at formålet bak gebyrhjemmelen for registertjenesten er å dekke utgifter Statens vegvesen har til drift og vedlikehold av registeret. Vi har likevel valgt å til en viss grad differensiere ut fra inntjeningspotensial.

Vegdirektoratet ser at det kunne være ønskelig med en modell med ytterligere differensiering utfra for eksempel inntjening, tatt i betraktning at det vil kunne variere fra ulike lokasjoner til private og kommunale plasser. Det kan imidlertid i flere tilfeller være vanskelig å definere hvor stort inntjeningspotensial enkelte plasser har og det kan føre til at like tilfeller likevel ikke behandles likt. Videre vil en slik løsning føre til ytterligere kostnader for Statens vegvesen ved tilpasninger i registeret og ved tilsynsoppfølging. Vegdirektoratet anser det derfor ikke som hensiktsmessig med en ytterligere differensiering av gebyrene utfra inntjening av plassene, i hvert fall ikke på nåværende tidspunkt.

3.3 Årlig gebyr for tilsyn – § 4

3.3.1 Høringsforslaget

I høringsnotatet foreslo Vegdirektoratet årlig gebyr på kr 9000 for tilsyn for samtlige tilbydere av virksomheter registrert i registeret. Bakgrunnen for gebyret er at de virksomheter som tilbyr vilkårsparkering for allmenheten blir underlagt systemtilsyn det første året. Gebyret skal dermed dekke kostnadene knyttet til saksbehandlingskostnader som Statens vegvesen har i forbindelse med dette arbeidet.

Ettersom ordningen er ny, foreligger det ikke erfaringstall som kan danne et solid grunnlag for beregning av gebyr. Vegdirektoratet har derfor ved beregningen av gebyret tatt utgangspunkt i de erfaringer som er høstet på regionsnivå på andre tilsynsområder som Statens vegvesen står for, herunder tilsyn med verksteder og trafikkskoler. Vi har etter dette lagt til grunn et beløp basert på gjennomsnittsberegninger av estimert tid som brukes på systemtilsyn. Det er i høringen forutsatt at gebyret må vurderes justert når tilsynspersonellet får dannet et erfaringsgrunnlag etter det første året ordningen er operativ.

Vegdirektoratet foreslo følgende ordlyd til bestemmelse om årlig gebyr for tilsyn:

§ 4 Årsgebyr for tilsyn

Virksomhet, som omfattes av § 2, skal betale årlig tilsynsgebyr til dekning av Statens vegvesens utgifter ved forarbeid, gjennomføring, etterarbeid og eventuell reisevirksomhet i forbindelse med tilsyn av virksomheter.

Gebyret er på 9000 kr. årlig.

3.3.2 Høringsinstansenes merknader

Statens vegvesen Region sør har ingen kommentar til § 4.

Lenvik kommune mener at årsgebyret på kr. 9000 er skjevt i forhold til virksomhetens størrelse. De viser til at de har 2,5 trafikkbetjener og stiller spørsmål om hvor mange det er i Oslo kommune.

Farsund kommune stiller spørsmål om det årlige gebyret for tilsyn bør differensieres, da sannsynligheten for tilsyn i større virksomheter antas å være større enn i små virksomheter.

KS bedrift mener at årsgebyr for tilsyn bør være differensiert i forhold til virksomhetenes størrelse. De viser til at det er store forskjeller på kommunene – både i antall parkeringsplasser og ansatte. Det er urimelig at en kommune som har etablert flere aksjeselskap med hensyn til statsstøttereguleringen skal betale per selskap. De foreslår at årsgebyret kan være differensiert på antall ansatte eller plasser. En annen løsning kan være at en kommune kun skal betale et årsgebyr for tilsyn uavhengig av hvor mange selskap den eier. I en slik beregning bør ikke boligområder og innfartsparkering medregnes, fordi de er regulert med hensikt å unngå at parkeringsplassene opptas av kjøretøy som henses over lang tid.

Norpark ser fordeler ved å differensiere tilsynsgebyr med tanke på virksomhetens størrelse og er positive til differensiering av gebyr. De frykter imidlertid at det kan føre til økt byråkratisering rundt innkrevingen av gebyret. De er positive til differensiering av gebyr.

Statens vegvesen Region øst viser til at det i høringsnotatet står at tilsynsgebyret bare skal gjelde det første året, når alle parkeringsvirksomheter skal gjennomgå systemtilsyn og at det ikke fremgår av § 4.

3.3.3 Vegdirektoratets vurderinger

Vegdirektoratet ser utfordringene som skisseres av høringsinstansene om at samme gebyr gjelder for samtlige virksomheter uansett størrelse. Vi er innforstått med at det er store forskjeller på de virksomheter som faller inn under ordningen, hva gjelder omfang av parkeringsområde og virksomhetsstruktur. Likevel er det ikke nødvendigvis sammenheng mellom virksomhetens størrelse og omfanget av systemtilsyn. Systemtilsyn innebærer i all hovedsak tilsyn av de registrerte opplysninger i registeret opp mot de krav som gjelder for alle tilbydere av vilkårsparkering. For det risikobaserte tilsynet derimot, som vil kunne resultere i befaring av parkeringsområder, vil det være stor variasjon hva gjelder tidsomfang. Dette har vi imidlertid tatt høyde for i forskriften § 5 ved at gebyret beregnes etter antall dagsverk som går med til det risikobaserte tilsynet.

KS bedrift kommenterte videre utfordringen ved at det kan bli mange gebyrer i tilfelle en kommune er strukturert med flere underliggende selskaper. Vegdirektoratet ser at det totalt sett kan bli flere gebyrer for kommuner som har valgt å organisere seg ved å sette bort parkeringsvirksomheten til andre kommunale selskaper. Vegdirektoratet må ved gebyrforpliktelsen likevel legge til grunn at de enkelte juridiske personer, med separate organisasjonsnummer, er objekter for gebyrleggelsen. Bakgrunnen for dette er blant annet

at det i tilsynsøyemed må være klart hvem som er ansvarsobjekt for tilsyn, herunder særlig ved illeggelse av reaksjon.

I høringsnotatet ble det vist til at forarbeidene – høring av 30 mai 201 og prop. 93 L (2014 – 2015) – forutsetter at tilsynet er tenkt som et minimumstilsyn basert på henvendelser fra parkeringsklagenemda og andre eksterne og følgelig ikke en ordning hvor samtlige virksomheter er underlagt tilsyn. Vi har derfor i høringen lagt til grunn at systemtilsynet med det tilhørende årlige gebyret kun er tenkt skal gjelde det første året. Gebyrene må i alle tilfelle vurderes mot slutten av det første virkeområdet med tanke på justering og av hensyn til kostnadsriktighet.

3.4 Gebyr for risikobasert tilsyn – § 5

3.4.1 Høringsforslaget

I tillegg til det systembaserte tilsynet skal det foretas risikobasert tilsyn, basert på eksterne henvendelser. Det risikobaserte tilsynet vil kun foretas når det samlede inntrykket tilsier oppfølging av virksomheten. Formålet med tilsynet er å sikre etterlevelse av regelverk ved en målrettet form for tilsyn. Gebyret for dette tilsynet skal beregnes etter medgått tid i hvert enkelt tilfelle. Som følge av at ordningen er ny og at tilsynsenheten på Lillehammer dermed vil bruke mye ressurser på systemtilsyn og veiledning, er det ikke grunn til å tro at det vil bli ført risikobasert tilsyn i stor grad det første virkeåret til parkeringsforskriften.

Vegdirektoratet foreslo følgende ordlyd for gebyr for risikobasert tilsyn:

§ 5 Gebyr for risikobasert tilsyn

Virksomheter, som nevnt i § 2, skal betale gebyr for utgifter ved risikobasert tilsyn. Gebyret skal dekke utgifter ved forarbeid, gjennomføring, etterarbeid og reisevirksomhet i forbindelse med tilsyn av virksomheter. Gebyret beregnes ut fra antall dagsverk som er nødvendig for oppfølgingen i den konkrete tilsynssak. Gebyret er på 4 500 kr. per dag.

Gebyr kan reduseres eller bortfalle i sin helhet, dersom Statens vegvesen anser illeggelsen som åpenbart urimelig.

3.4.2 Høringsinstansenes merknader

Vegdirektoratet har ikke mottatt noen hørings svar som er negative til gebyr for risikobasert tilsyn. Det har likevel vært kommentarer av forskriftsteknisk karakter til denne bestemmelsen.

Advokatforeningen påpeker at det er en unntaksregel om at gebyret kan bortfalle dersom det er «åpenbart urimelig» både i § 5 annet ledd og i § 7 tredje ledd. Ettersom § 7 gjelder overfor alle gebyrer som kan ilegges med hjemmel i forskriften og bestemmelsen i § 5 kun gjelder for risikobasert tilsyn, foreslår Advokatforeningen at unntaksbestemmelsen i § 5 strykes. Det samme påpeker **Statens vegvesen Region øst**.

3.4.3 Vegdirektoratets vurderinger

Vegdirektoratet er enig i kommentarene fra høringsinstansene på dette punkt og følgelig sløyfes hjemmelen for dispensasjon i § 5 annet ledd.

3.5 Gebyr for søknad om godkjenning – § 6

3.5.1 Høringsforslaget

Det stilles krav til at de som skal utføre kontrolltjeneste med vilkårsparkering, må gjennomføre godkjent opplæring. I parkeringsforskriften § 9 syvende ledd står det at avsluttende prøve og undervisningsplan som brukes i undervisningen, skal godkjennes av Statens vegvesen.

Vegdirektoratet foreslo gebyr for godkjenning av søknad om undervisningsplan og prøveordning. I beregningsgrunnlaget ble det tatt utgangspunkt i erfaringer på andre tilsynsoppgaver på regionsnivå og lagt til grunn et gjennomsnitt på et ukesverk for behandling av søknad.

Vegdirektoratet foreslår følgende ordlyd for gebyr for søknad om godkjenning:

§ 6 Gebyr for søknad om godkjenning

Virksomheter som tilbyr opplæring, jf. forskrift av 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsparkering for allmenheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften) § 9, skal ved registrering sende inn undervisningsplan som skal godkjennes av Statens vegvesen. Ved innsendelse skal den som tilbyr opplæring betale gebyr på 22 500 kr. Likeledes skal slik virksomhet som nevnt i første ledd betale gebyr for søknad om godkjenning av undervisningsplan. Gebyret er på 22 500 kr.

3.5.2 Høringsinstansenes merknader

Statens vegvesen Region sør mener at bestemmelsen er noe vagt beskrevet. Det virker som at virksomheter som tilbyr opplæring skal betale gebyr på kr. 22 500 for å få registrert og godkjent en og samme søknad. Regionvegkontoret foreslår dermed å presisere i bestemmelsens annet ledd at det andre gebyret gjelder godkjenning av prøver, siden forutsetningen i høringsbrevet er at det er to separate gebyrer.

Statens vegvesen Region øst foreslår at overskriften gjøres litt mer utfyllende og de foreslår: «gebyr for søknad om godkjenning av undervisningsplan og prøveordning». De påpeker videre at de antar at det har sneket seg inne en feil, slik at andre ledd skal dreie seg om godkjenning av prøveordning.

3.5.3 Vegdirektoratets vurderinger

Utgangspunktet for ordningen var to separate hjemler for søknad om godkjenning av undervisningsplan og prøveordning, slik det fremgår av høringsnotatet. Vegdirektoratet har imidlertid ved ny gjennomgang, valgt en ordning med hjemmel for kun gebyr ved søknad om godkjenning av undervisningsplan.

Vegdirektoratet er enig i kommentaren fra Statens vegvesen Region øst om mer utfyllende overskrift til denne bestemmelsen. Videre anser vi det som hensiktsmessig med en presisering av hvem gebyrplikten gjelder for, jf. de kommentarer som vist til under punkt 3.1.3.

3.6 Innbetaling av gebyr – § 7

3.6.1 Høringsforslaget

Vegdirektoratet foreslår følgende ordlyd for innbetaling av gebyr:

§ 7 Innbetaling av gebyr

Virksomhet, som nevnt i § 2, og den som omfattes av § 6, er forpliktet til å innbetale innen frist fastsatt av Statens vegvesen. For gebyr som ikke betales i rett tid skal det betales rente i samsvar med lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling. Gebyrene etter denne forskrift kan reduseres eller bortfalle i sin helhet, dersom Statens vegvesen anser ileggelsen som åpenbart urimelig.

3.6.2 Høringsinstansenes merknader

Norpark mener at justering av gebyrene i tråd med påløpte kostnader for driften av registeret foregående år, bør forskriftsfestes. De mener det bør fremgå at satsene skal gjennomgås og om nødvendig oppdateres i forbindelse med den årlige gebyrprosessen. **Norpark** foreslår at det settes inn et nytt punkt som gjøres gjeldende for alle gebyrtyper:

«Statens vegvesen skal årlig vurdere gebyrenes størrelse og justere disse på en måte som sikrer at gebyrene ikke dekker mer enn de reelle kostnadene for tjenestene nevnt i denne forskrift».

Statens vegvesen Region sør har ingen bemerkninger til § 7.

3.6.3 Vegdirektoratets vurderinger

Når det gjelder kommentaren til Norpark vedrørende forskriftsfesting av årlig gebyrjustering, så anser Vegdirektoratet det som klart forutsatt i høringsnotatet at gebyrmodellen skal vurderes og justeres etter det første virkeåret. Vi legger dermed til grunn at det ikke er nødvendig å forskriftsfeste dette eksplisitt i forskriften. Et krav om kostnadsriktighet følger også av Finansdepartementets retningslinjer.

Vegdirektoratet endrer ordlyden fra «åpenbart urimelig» til «særlige grunner» i forskriften. Endringen er ikke ment å ha noen realitetsbetydning for terskelen for reduksjon eller bortfall av gebyr. Imidlertid er vilkåret «særlige grunner» i tråd med parkeringsforskriftens ordbruk. Av hensyn til gjennomgående sammenheng i forskriftene og forskriftsteknikk, legger vi til grunn at en slik endring er hensiktsmessig.

Av hensyn til sammenheng mellom bestemmelsene, anser Vegdirektoratet det som fordelaktig at bestemmelsens siste punktum om reduksjon eller frafall av gebyr, flyttes til §

8 om klageadgang, ettersom avslag på søknad om endring av gebyr anses som et enkeltvedtak som kan påklages.

3.7 Klage – § 8

3.7.1 Høringsforslaget

Vegdirektoratet vurderte det som nødvendig med hjemmel for klage på enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Vegdirektoratet foreslo følgende ordlyd i bestemmelsen om klage:

§ 8 Klage

Enkeltvedtak fattet i medhold av denne forskrift kan påklages til Vegdirektoratet i tråd med forvaltningsloven.

3.7.2 Høringsinstansenes merknader

Statens vegvesen Region øst mener det bør defineres hva som er enkeltvedtak etter forskriften. Dersom det skal være alle beslutninger om illeggelse av gebyr, kan neppe Vegdirektoratet stå nevnt som klageinstans, siden det er Vegdirektoratet som skal illegge gebyr for bruk av parkeringsregisteret. De mener også at uttrykket «i tråd med» bør skiftes ut med «etter reglene i» samt at forvaltningsloven må benevnes med fullt navn.

3.7.3 Vegdirektoratets vurderinger

Vegdirektoratet er enig i bemerkningene fra Statens vegvesen Region øst om at det i forskriften må komme tydeligere frem hva som regnes som enkeltvedtak etter forvaltningslovens § 2 bokstav a jf. b. Hvorvidt innkreving av gebyr er å anse som vedtak eller prosessledende beslutning, må avgjøres konkret og avhengig av den enkelte gebyrordning¹. Det er kun i de tilfeller der det er tale om en nærmere vurdering av rettslig eller faktisk art at det antas å foreligge en «avgjørelse» etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a.

Vegdirektoratet anser at de gebyrene som utstedes direkte gjennom parkeringsregisteret i Statens vegvesen, ikke er å anse som enkeltvedtak. Disse gebyrene blir ilagt utfra forhåndsbestemte satser, som er like for samtlige virksomheter som er underlagt ordningen. Det foretas følgelig ingen konkret vurdering ved illeggelse av disse gebyrene. Det samme gjelder gebyrene for godkjenningssoppgavene tilsynsenheten har.

Vegdirektoratet anser imidlertid at det er to forhold i forskriften hvor det må foretas en nærmere rettslig og eller faktisk vurdering, herunder gebyr for risikobasert tilsyn jf. § 4 og vedtak om reduksjon eller bortfall av gebyr i henhold til forskriftens § 7. Vegdirektoratet anser det som tilstrekkelig dekkende å forskriftsfeste at individuelt fastsatte gebyr kan påklages til Vegdirektoratet.

¹ Matheoson og Woxholt, Lovavdelingens uttalelser, Supplementsbind, Oslo 1993, s. 152.

3.8 Andre bemerkninger

Statens vegvesen Region øst mener at dersom angivelsen av kroner skal stå etter summen, må ordet skrives fullt ut. Skal man bruke forkortelsen, må det stå foran summen, og dessuten skrives uten punktum slik: «Gebyr per parkeringsplass er på kr 7 årlig.».

De viser videre til at på enkelte steder i forskriften starter bestemmelsen med «Virksomhet (...) mens andre steder står det «virksomheter (...)» i flertall uten at det ser ut til å være ment noen forskjell i beskrivelsen. Videre er det forskjeller i kommabruken. Eksempelvis står det i § 3 at «virksomheter som nevnt i § 2 skal (...) uten noe komma, mens det i § 4 står «Virksomhet, som omfattes av § 2, skal betale (...)» med komma to steder. En tredje variant står i § 6. De mener det bør være enhetlig språkbruk.

Statens vegvesen Region midt har ingen særlige innvendinger til gebyrene som foreslått. De mener forslaget om de to årlige gebyrene i tillegg til de tre øvrige saksbehandlingsgebyrene virker fornuftige.

Fylkesmannen i Hedmark har ingen merknader, utover at tilsynsenheten må underrette om de aktuelle tilsynsplaner.

Fagforbundet støtter forslaget om gebyr som skal dekke utgifter Statens vegvesen har til drift av nytt parkeringsregister og nyopprettet tilsynsfunksjon. De mener likevel at gebyrene bør differensieres slik at de store private aktørene betaler mer. De legger også til at innføring av gebyr fører til økt byråkratisering og at det er brukere som betale til slutt.

3.8.1 Vegdirektoratets vurderinger

Vegdirektoratet er enig i de språklige kommentarene til Statens vegvesen Region øst og forskriften endres slik foreslått av regionen. Når det gjelder kommentaren fra Fylkesmannen i Hedmark så viser vi til at det er sendt ut informasjonsbrev den 1.9.2016 til samtlige fylkesmenn for å samkjøre tilsynsarbeidet mellom enheten på Lillehammer og fylkesmennene ved tilsyn av kommuner. Enheten på Lillehammer vil følge opp det videre samarbeidet på dette området når enheten er operativ.

Vegdirektoratet har ingen andre særskilte kommentarer til de øvrige bemerkningene.

3.9 Forskriftstekst

Forskrift om gebyr for parkeringsvirksomhet og opplæringstilbydere (gebyrforskriften)

Fastsatt av Vegdirektoratet 6. desember 2016 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 8 første ledd a), b), d) jf. delegeringsvedtak 10. juni 2016 nr. 612 jf. forskrift av 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften) § 9, § 14, § 17 og § 21.

§ 1 Formål

Forskriften fastsetter gebyrer for kostnader Statens vegvesen har med å forvalte forskrift av 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften).

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder for virksomhet som omfattes av parkeringsforskriften § 3 første ledd, jf. § 3 femte ledd.

Forskriften § 6, § 7 og § 9 gjelder også for tilbydere av opplæringstjenester jf. parkeringsforskriften § 9.

§ 3 Gebyr for drift og vedlikehold parkeringsregister

Virksomhet som nevnt i § 2 første ledd skal betale årlig gebyr til dekning av kostnader for drift og vedlikehold av parkeringsregister. Gebyrets størrelse er fastsatt på bakgrunn av antall vilkårsparkeringsplasser som skal legges inn i parkeringsregisteret med en differensiering på betalingsplasser og gratisplasser. Med betalingsplasser menes her at det er knyttet betalingsvilkår til plassen enten umiddelbart, etter et antall timer eller deler av døgnet. Antall plasser i faktureringsperioden er bestemmende for gebyrets størrelse.

Gebyr per betalingsplass er på kr 7 årlig.

Gebyr per gratisplass er på kr 3,50 årlig.

§ 4 Årsgebyr for tilsyn

Virksomhet som nevnt i § 2 første ledd, skal betale årlig tilsynsgebyr til dekning av Statens vegvesens kostnader ved forarbeid, gjennomføring, etterarbeid og eventuell reisevirksomhet i forbindelse med tilsyn av virksomheter.

Gebyret er på kr 9000 årlig.

§ 5 Gebyr for risikobasert tilsyn

Virksomhet som nevnt i § 2 første ledd, skal betale gebyr for kostnader med risikobasert tilsyn. Gebyret skal dekke kostnader til forarbeid, gjennomføring, etterarbeid og reisevirksomhet i forbindelse med tilsyn av virksomheter. Gebyret beregnes ut fra antall dagsverk som er nødvendig for oppfølgingen i den konkrete tilsynssak.

Gebyret er på kr 4 500 per dag.

§ 6 Gebyr for søknad om godkjenning av undervisningsplan

Tilbydere av opplæringstjenester som nevnt i § 2 annet ledd skal betale gebyr for søknad om godkjenning av undervisningsplan til Statens vegvesen. Gebyret er på kr 22 500.

§ 7 Innbetaling av gebyr

Virksomhet som nevnt i § 2, er forpliktet til å betale gebyr innen frist fastsatt av Statens vegvesen.

§ 8 Klage og reduksjon av gebyr

Individuelt fastsatte gebyr kan påklages til Vegdirektoratet.

Statens vegvesen kan redusere eller frafalle gebyr dersom det foreligger særlige grunner. Vedtak om endring av gebyr kan påklages til Vegdirektoratet.

§ 9 Overgangsregler

Det skal ikke betales gebyr for gratisplassene som nevnt i § 3 tredje ledd i 2017, jf. parkeringsforskriften § 65 tredje ledd.

§ 10 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2017.